

PROIECT DIDACTIC

UNITATEA DE ÎNVĂȚĂMÂNT: Școala cu clasele I-VIII Nr.16, Oradea

PROFESOR: Ursan Anamaria Dorina

ARIA CURRICULARĂ: Limbă și comunicare

DISCIPLINA: Limba și literatura română

CLASA: a V-a A

DATA: 20.01.2011

SUBIECTUL: Descrierea literară și descrierea nonliterară

TIPUL LECȚIEI: de transmitere și însușire de noi cunoștințe

MOTIVAȚIA: este o lecție de transmitere și însușire a cunoștințelor, valoroasă prin folosirea unor procedee și metode de predare activ - participative, care le permit elevilor să devină conștienți de propria gândire și de folosirea limbajului personal.

COMPETENȚE GENERALE:

- Utilizarea corectă și adecvată a limbii române în producerea de mesaje orale în situații de comunicare monologată și dialogată;
- Receptarea mesajului scris, din texte literare și nonliterare, în scopuri diverse ;
- Utilizarea corectă și adecvată a limbii române în producerea de mesaje scrise, în diferite contexte de realizare, cu scopuri diverse .

COMPETENȚE SPECIFICE:

- 1.4 – să manifeste interes pentru mesajul ascultat și pentru partenerii de discuție;
- 2.1 – să realizeze înlănțuirea clară și corectă a ideilor;
- 3.1 – să deosebească elementele de ansamblu de cele de detaliu în cadrul textului citit;
- 3.2 – să identifice modurile de expunere într-un text literar și a procedeele de expresivitate artistică ;
- 3.3 - să sesizeze valoarea expresivă a unităților lexicale în textele citite
- 4.3 – să înlănțuie corect frazele în textul redactat, utilizând corect semnele ortografice și de punctuație.

OBIECTIVE OPERAȚIONALE:

a) cognitive:

- O1: să utilizeze corect și adecvat formele exprimării orale și scrise în diverse situații de comunicare;
- O2: să definească descrierea completând spațiile punctate;
- O3: să identifice , în texte date, elementele caracteristice descrierii literare și nonliterare;
- O4: să prezinte propria opinie asupra unor secvențe din texte/ texte integrale la prima vedere, pe baza unor cerințe date;
- O5: să precizeze care sunt elementele descrise (obiectul descris);
- O6: să redacteze descrieri literare pornind de la o anumită temă (compuneri descriptive care presupun exprimarea propriilor sentimente; evidențierea unor trăsături ale unui obiect - peisaj, persoană - într-o descriere/ într-un portret);
- O7: să comenteze una dintre figurile de stil identificate în ambele texte date;
- O8: să completeze rebusul răspunzând corect întrebărilor de pe fișa de lucru;
- O9 : să folosească corect semnele ortografice și de punctuație; scrierea îngrijită, lizibilă și corectă .

b) afective:

- O1* să-și cultive interesul și respectul față de creațiile literaturii române;
- O2* să accepte solicitările profesorului și să se mobilizeze pentru realizarea lor;
- O3* să respingă atitudinea negativă a unor elevi față de activitatea de învățare.

STRATEGII DIDACTICE

RESURSE PROCEDURALE: conversația, rebusul, brainstormingul, explozia stelară, munca pe grupe, exercițiul, compunerea descriptivă ,joc-spargerea gheții, analiza,gândirea activă.

RESURSE MATERIALE: manualul, fișe de lucru, planșe, tabla ,ziare,reviste,laptop,retroproiector.

ORGANIZAREA ACTIVITĂȚII ELEVILOR: individuală, frontală și pe grupe

EVALUARE: orală și scrisă, aprecieri verbale pe tot parcursul lecției

CONDIȚII DE REALIZARE:

LOCUL-sala de clasă

TIMPUL-50 min

BIBLIOGRAFIE:

Manualul de Limba Română –clasa a V-a, Marin Iancu, Vasile Chelaru,editura Petrion,București,2000 ;

Metodica predării limbii și literaturii române în gimnaziu și liceu, Corneliu Crăciun, editura Emia, Deva, 2007;

Programe școlare pentru clasele V-VIII , Aria curriculară: Limbă și comunicare, București, 2010;

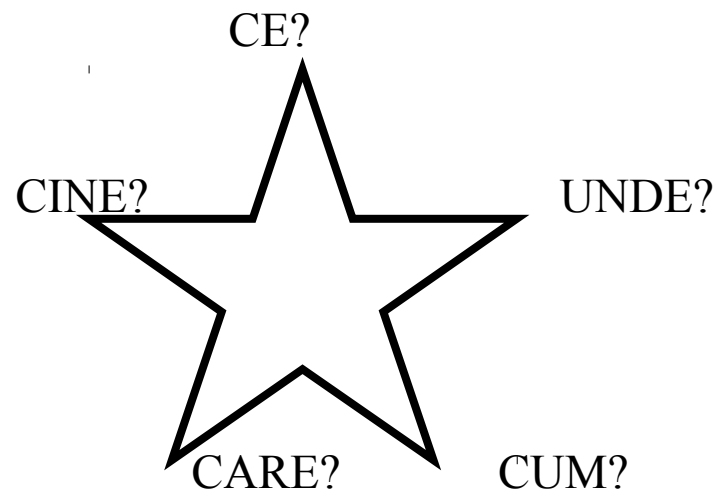
Exerciții practice de limba română (competență și performanță în comunicare), Mina-Maria Rusu, Geanina Cotoi, Mihaela Timingeriu, Editura Paralela 45, 2010;

Perspective (Descrierea)-Revistă de didactica limbii și literaturii române, numărul 1, Editura Paralela 45, 2008.

Secvențele lecției	Ob	Activitatea profesorului	Activitatea elevilor	T I M P	Resurse materiale	Resurse procedurale	Forme de organizare	Evaluare
Moment organizatoric	O2*	Organizez clasa și asigur climatul necesar bunei desfășurări a lecției. Imaginați-vă ceva frumos despre vizitatorii noștri!	Elevii se pregătesc pentru lecție și își depășesc emoțiile imaginându-și ceva frumos despre oaspeți.	3	pixuri caiete	Conversația, joc – spargerea gheții	activitate frontală	
Verificarea temei și reactualizarea a cunoștințelor dobândite anterior	O1,O2 O1*, O2*	Verific tema cantitativ și calitativ, numind câte un elev din fiecare grupă să citească tema. Grupa I- Imaginați-vă un alt dialog între bunică și nepotul din opera <i>Bunica</i> de B.Șt.Delavrancea; Grupa a II-a- Alcătuiește o compunere de 10-15 rânduri, în care să prezinți un peisaj din natură sau un anotimp, folosind trei personificări, patru epitete, o enumerație și o comparație. Grupa a III-a Alcătuiește un text de 8-10 rânduri în care să prezinți , folosind ca mod de expunere narațiunea, un joc al copilăriei. Grupa a IV-a (excelenții) Realizează un desen cu portretul bunicii sau a învățătoarei voastre.	Elevii prezintă tema și corectează eventualele greșeli.	4	caiete	conversația	activitate frontală	evaluare orală și scrisă
	O1,O2	Propun ca metodă	Elevii își pun unii	4	Explozia stelară Știu puțin / Vreau	gândirea activă Explozia stelară	activitate individuală	evaluare orală și

ANEXA1

REACTUALIZAREA CUNOȘTIȚELOR- 1.METODA EXPLOZIEI STELARE

Elevii sunt numiți de către profesor prin indicarea unui număr de la 1-36. Prima întrebare o voi pune eu , iar mai apoi cei indicați vor răspunde întrebărilor puse de colegii lor din moduri de expunere, figuri de stil, opere studiate.

CAPTAREA ATENȚIEI

2. Metoda – **ȘTIU** / **VREAU SĂ AFLU**

ANEXA 2 (DIRIJAREA ÎNVĂȚĂRII)

1. Completând spațiile punctate veți obține definiția descrierii.

Descrierea este un folosit în operele literare pentru a înfățișa trăsături caracteristice ale unor (Prâslea, D-nu Trandafir, șoricelul)....., (tună, fulgeră)....., (clasa, în curtea școlii, în natură)....., (calculatorul, ghiozdanul)..... .

Descrierea poate fi în proză sau în..... .

CLASIFICARE:

Descrierile pot fi: **literare și nonliterare** (științifice, publicitare, tehnice)

7. Unește prin săgeți noțiunile următoare și vei obține o clasificare a descrierilor literare/nonliterare.

Descrieri literare

descrieri nonliterare (publicitare, științifice)

-tablouri (peisaje)

-afiș

-reclame

-fenomene ale naturii

-pădurile de stejar se întind în zonele cu altitudine de până la 700-800m

- portrete

-ființe necuvântătoare

-plante

-postere,pliante

-știre,anunț

-obiecte, încăperi, localități

ANEXA3

FIȘĂ DE LUCRU

1. Citește cu atenție ambele texte și răspunde cerițelor din tabel:

<p>A. De la Cozia în sus șoseaua urcă șerpuind prin spintecătura din ce în ce mai strâmtă și mai prăpăstioasă a munților. Izvoarele limpezi cu sclipiri de oțel, s-azvârl printre stânci în valurile grele, tulburi, gălbui ale mărețului Olt. Freamătă codrii de vuietul apelor. Departe, pe zările-nalte și verzi, peste pădurile posomorâte, doarme tăcută câte-o poiană verde, bătută de soare. Drumul se dă după îndoiturile Oltului, schimbând priveliștile ca într-o panoramă. (Al. Vlahuță, <i>În munții noștri</i>)</p>	<p>B. Oltul este unul din cele mai importante râuri din România. Izvorăște din munții Hâșmașul Mare, În Carpații Orientali și se varsă în Dunăre lângă Turnu Măgurele. Are o lungime de 615 km, străbătând județul Olt pe la mijloc, de la nord la sud, pe distanța de 143 km. Râul Olt primește ca afluenți principali pe dreapta râului Olteț, iar pe stânga câteva râuri cu debit foarte mic cum sunt : Teslulul, Dârjovului. (Manual de geografie, clasa a V-a- <i>Oltul</i>)</p>
A.Descriere	B. Descriere publicitară sau științifică?-----

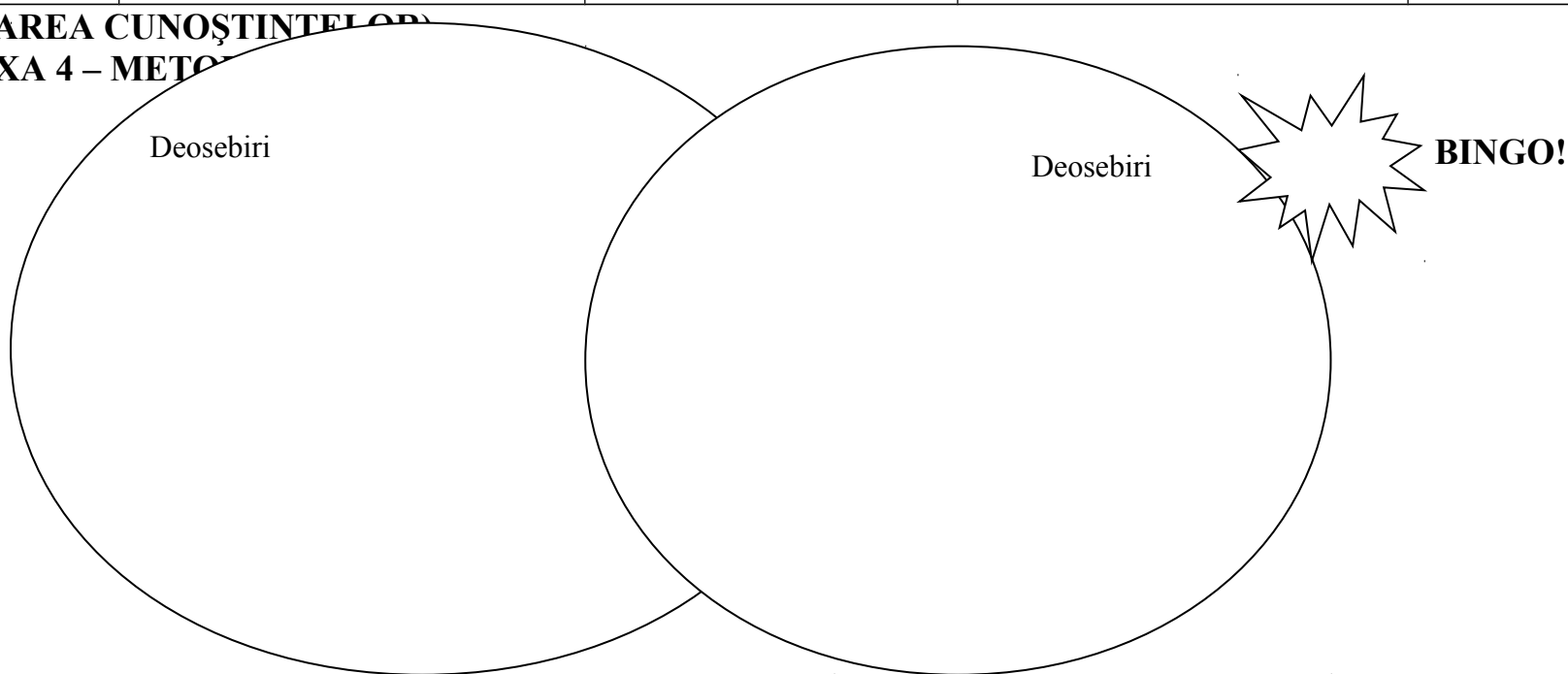
Identificați obiectul descris..... Cum e descris? Motivați !	Identificați obiectul descris..... Cum e descris? Motivați !
---	---

2. Alege varianta corectă și exemplifică acolo unde e precizat:

CRITERIUL DE ANALIZĂ	A.DESCRIERE LITERARĂ -SUBIECTIVĂ-	EXEMPLE – TEXT A	B. DESCRIERE ȘTIINȚIFICĂ -OBIECTIVĂ-	EXEMPLE-TEXT B	OBS. Termenii: descriere
1.Care este scopul textului descriptiv?	a.Transmite informații clare, precise, pe un ton neutru b.Comunică impresii, sentimente , prin implicare emoțională, pe un ton familiar.	Exemplificați!.....	a. Transmite informații clare, precise, pe un ton neutru b. Comunică impresii, sentimente , prin implicare emoțională	Exemplificați!	subiectivă/obiectivă îi veți studia doar în clasa a VII-a. I-am

<p>2. Cum se realizează descrierea?</p>	<p>I. a. prezența figurilor de stil b. lipsa figurilor de stil II. a. absența imaginilor artistice b. prezența imaginilor artistice III.a.predomină substantive, adjective, verbe mai puține b.verbe la persoana a III-a</p>	<p>Alegeți trei figuri de stil diferite , două imagini artistice diferite și explicați una dintre figurile de stil alese!</p>	<p>I. a. prezența figurilor de stil b. lipsa figurilor de stil II. a.absența imaginilor artistice b.prezența imaginilor artistice III.a.predomină substantive, adjective, verbe mai puține b.verbe la persoana a III-a</p>		<p>precizat pentru a vă familiariza cu ei.</p> <p>Oltul</p>
<p>3. Cine face descrierea?</p>	<p>a. E făcută din perspectiva personajului-narator, prin transmiterea directă a sentimentelor de încântare.b. E făcută la persoana a III-a, obiectiv, fără implicare afectivă.</p>		<p>a. E făcută din perspectiva personajului-narator, prin transmiterea directă a sentimentelor de încântare.b. E făcută la persoana a III-a, obiectiv, fără implicare afectivă.</p>		<p>SUCCES!</p>

(FIXAREA CUNOȘTINTELOR)
ANEXA 4 – METODĂ

Asemănări

ANEXA 5 (ASIGURAREA RETENȚIEI ȘI A TRANSFERULUI)

REBUS

- 1. Ce fel de epitet este „ploaie deasă și caldă”?**
- 2. Ce figură de stil constă în înșiruirea unor termeni care au aceeași valoare morfologică?**
- 3. Ce figură de stil constă în umanizarea ființelor necuvântătoare?**
- 4. Ce fel de epitet este „pădure roșiatică”?**
- 5. Pe lângă descriere, dialog și monolog mai există încă un mod de expunere.Care e acela?**
- 6. Cum se numește descrierea în care sentimentele și impresiile observatorului pot fi exprimate prin anumite detalii și printr-un limbaj artistic (figuri de stil, imagini artistice)?**
- 7. Antonimul cuvântului a înflori.**

8. Ce fel de epitet este „chemare nedeslușită,moale,stinsă”?

9. Care e sinonimul cuvântului amănunt?

==	==	==	==	==	==	==	D	U	B	L	U								
==	==	==	E	N	U	M	E	R	A	Ț	I	E							
==	==	==	==	P	E	R	S	O	N	I	F	I	C	A	R	E			
C	R	O	M	A	T	I	C												
==	==	==	==	==	N	A	R	A	Ț	I	U	N	E	A					
==	==	==	==	==	==	L	I	T	E	R	A	R	Ă						
==	==	==	==	==	==	V	E	Ș	T	E	J	I							
==	==	==	==	==	==	T	R	I	P	L	U								
==	==	==	==	==	==	D	E	T	A	L	I	U							

A-B TITLUL LECȚIEI

- 1.Ce fel de epitet este „ploaie deasă și caldă”?**
- 2.Ce figură de stil constă în înșiruirea unor termeni care au aceeași valoare morfologică?**
- 3.Ce figură de stil constă în umanizarea ființelor necuvântătoare?**
- 4.Ce fel de epitet este „pădure roșiatică”?**
- 5.Pe lângă descriere, dialog și monolog mai există încă un mod de expunere.Care e acela?**
- 6.Cum se numește descrierea în care sentimentele și impresiile observatorului pot fi exprimate prin anumite detalii și printr-un limbaj artistic (figuri de stil, imagini artistice)?**
- 7.Antonimul cuvântului a înflori.**
- 8.Ce fel de epitet este „chemare nedeslușită,moale,stinsă”?**
- 9.Care e sinonimul cuvântului amănunt?**

Anexa 6

TEMA

GRUPA I REALIZAȚI UN COLAJ CU DIVERSE AFIȘE, POSTERE, RECLAME, ANUNȚURI.

GRUPA A II-A

Într-o compunere de 15 – 20 de rânduri, prezintă particularitățile unei descrieri literare în proză (*tablou*), utilizând, pentru exemplificare, secvențe din ambele texte propuse (A-B, ANEXA3).

AUTOEVALUARE

Mi-a plăcut cel mai mult.....

Eu îmi dau nota..... și sunt

